

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Stev. 77.

New York, 25. septembra 1901.

Leto IX

Czolgosz je kriv.

Umor prve vrste, smrtna kazen.

Sodba se naznani morilcu v četrtek.

Czolgosz pri sodišču.

Buffalo, N. Y., 23. sept. Danes ob 10. uri dopoldne prideva se je predi morilcem predsednika McKinleyja v sodno obravnavo v tukajnjem City Hall, kamor so ga dovedli v polizemskem rovu, ki vodi iz zapora v mostno hišo. Policija je zavila vse ulice, ki vodijo do City Hall. V dvoranji je bilo le 150 sodcev na razpolago poslušalcem.

Pred vsemi sta Czolgoszova zagovornika skušala z morilcem govoriti in ga v svrhu zagovora vprašati, čemu in iz kogih razlogov je usmrtil predsednika, toda Czolgosz je tudi ob tej priliki trdovratno moljal. Valedi tega bode obravnavata trajala v večjem dva dni.

Sodnik Waite je točno ob 10 ur dopoldne otvoril obravnavo. Danes od njega sedeli so porotniki, dočim so Leon Czolgosz in njegov zagovorniki sedeli pred sodnikom.

Ko je državni pravnik Penney predstal obtožnico je vprašal Czolgosza, kaj ima navesti v svoj zagovor. Czolgosz je priznal svoj zločin in izgovoril besedo „kriv.“

Na to se je vršilo stroškanje za odbranje porotnikov. Klepar Fred Laurer in železniški delovodja Richard L. Garwood sta bila prva porotnika. Morilc je bil oblečen v novej temnosivej obleki, beli srajec in živomodraj orvarnic.

Zagovorniki ga niso zamogli vspešno braniti.

Buffalo, 24. sept. Danes dopoldne se je vršilo nadaljevanje porotne obravnave proti Leonu F. Czolgoszu, morilcu pokojnega predsednika McKinleyja. Pred sodiščem je šakala velika množica ljudstva, katero je hotelo prvo slišati obsođbo. Policia je vsakega natančno opazovala, predno je mogel priti v dvorano.

Ob 9. uri in 45 minut dovedli sodnika v dvorano. Med tem, ko se morilci zagovorniki pršili ob tričetrt na deset, došpel je sodnik White točno ob 10. uri in takoj prišel z nadaljevanjem obravnave.

Buffalo, 24. sept. Obravnavava niti dva dni trajala. Sodiba je spoznala morilca Leona Czolgosza po polidne ob 4. uri in 10 minut kričivim.

Porotniki so se posvetovali 29 minut, na kar je načelnik porotniznanil sledenči sklep porotnikov: „Toženi je kriv umor prve vrste.“ Czolgosz ni niti malo spremenil svojih obraznih potez, temveč je le pomognede in nekako zaničljivo pogledal porotnike. Ko je sodnik naznani, da bode smrtno kazen v četrtek ob 2. uri popoldne naznani, so Czolgosz zopet vkljenili in ga odvedli v pedzemskem hodniku iz City Hall v jedo.

Obljubevalnih okoliščin v pred toženega ni bilo. Ko je pokrajinski pravnik govoril in se kratkočasil, kakor hitro so ga pa dovedli k sodniku in zagovorniku, pričel je molčati in niti sodnik, niti ostalim se ni posrečilo Czolgosz prisiliti govoriti. Potem so ga odvedli zopet v jedo.

Obravnavava se prične v pondeljek. V dvorano bodo zamogli ljudi, ki imajo dovoljenje od sodnika. Za časniške poročevalce je pripravljenih 40 sedežev. Obravnavava se bo brezvonom zaključila z smrtno obsođbo.

Uzrok umora.

Priča Quackenbush je pri obravnavi naznani, da je bil prisoten iz pravljevanja Czolgoša, ko so si dajnega tkoj p. umora predsednika McKinleyja dovedli v zapor. Takrat je Czolgosz izjavil, da je predsedni-

ka umoril, ker je to bila njegova dolžnost. Že dan poprej se je Czolgosz poljal v Niagara Falls, da bi umoril predsednika, toda tam se mu ni mudila v izvršitev svojega namena ugodna prilika. Nadalje je skril sv. je orložje v tem ne preprečili. Tri ali štiri dni je čakal na ugodno priliko. Uzrokum umora je takrat navedel, da mu sedanjii vladični sistem ne ugaia.

Czolgosz je tudi oni dan, ko so ga vjeli, dejal pravdniku, da se je že več let učil anarchističnih nauk, in da ne odobrava vladnični rodibinsko, oziroma zakonsko življenje. Preje je tu pa tam obiskoval cerkev, toda kar so duhovni govorili, je bila neumnost. Cerkev in država mu ne ugaia, pač pa prosta ljubav.

Quackenbush je tudi zatrdil, da prički prvega izprševanja ni bilo opaziti, da bi bil Czolgosz umorilen, odgovarjal je povsem mirno in se za vsako stvar zelo zanimal. Iznenovana priča je takrat prosila Czolgosza naj mu pismeno p. trdi, da je moral predsednika usmrtil, na kar je morilc napisal: „Umoril sem predsednika, ker sem to smatral kot svojo dolžnost.“ Potem je še pristavljal, da je storil umor iz lastnega nagona, kajti vladarji in predsedniki so tirani, teri se morajo storiti neškodljivim.

Žepni robec.

Detectiv Gallagher je kot c. r. p. delicti p. kazal žepni robec, s katerim je Czolgosz zavil desnicu, ko je ustrelil predsednika. Robec je bil umazan in krvav. V sredi je prestreljen in ob robu raztrgan.

Toženi molčal.

Cambris, Wyo., 21. sept. O priči neke italijanske poroke so se gestje tudi pogovarjali o smrti predsednika. Mladi Italijan na enega imena imena je o tej priliki odobraval predsednikovo smrt na kar ga je Cameo pričel povati. Prvi ni mnogo premisljeval in je na mestu zabodel Cameja. Ranjeni ne bode okrevali. Morilec je všeč.

Zagovor.

Czolgosz zagovornik je v čljučku govoril, da je predsednik Lewis morilc. Czolgosz je pazljivo poslušal, toda mesto odgovorja je le zmanjal z glavo. Ostalo zasljevanje priča za javnost ni bilo zanimivo, kajti ponavljale so se že večkrat navedene navedbe.

Proti naseljencem.

Od dne 23. sept. nadalje, morajo vse naturalizirani državljanji Zjed. držav, ki prihajajo z atlantskimi parniki v naše Luke, svoje državljanske listine izročiti naselniškemu nadzorniku, kateri vzame listino na Ellis Island. Po pregledu listin, dopoljite naselniški urad državljanske listine določnim državljanom po posti na d. m. Tudi v Ameriki tojeni državljanji morajo d. kazati svoje državljanstvo.

Czolgosz oženjen?

Cumberland, Md., 21. sept. Iz Kanawha, W. Va., se naznana, da so je Leon Czolgosz v imovanem mestu leta 1900. I. imenom Frank Nieman z gospodinjo Emo Mezimsko iz Clevelandja poročil.

Anarhist Most zopet v zaporu.

John Most, znanega anarchista in urednika anarchističnega glasila „Freiheit“ se minilo nedelje v Corona, L. L., kjer se je vršilo zborovanje anarchistov zaprlj, ker je zborovanje bilo nepostavno. Mosta so postavili pod \$500 varščine. Razum njega so zaprlj še več drugih anarchistov, ki so vstopili v zavite pijače bili prevedi dobre volje.

Chicaške anarchiste izpustili.

Chicago, 23. sept. Danes so spustili dne 6. septembra t. l. zaprtih s. s. chicaških anarchistov, kateri so bili na sumu zarote proti McKinleyju. Takoj ko so jih zaprlj, pričel je njihov zagovornik delovati na to, da izposluje jetnikom prostost, toda sodišče je razprave vselej večkrat prestopilo, da je policija zamogla nadaljevanje zaradi zgubljenega strajka. Zajedno tudi naznana, da je sklenil s tristem pogodbo vselej kateri njegov uvoja do 1. julija 1902 ne sme ustavoviti lokalnih unij med delavci sedanjih trustovih nemunjskih tovarn. Nadalje morajo sedanje pogodbe, ki veljajo za umiske tovarne in ki bi s prvim julijem 1902 po stale neveljavne, še za jedno nadaljnje leto veljati. Po preteku tega časa zamore se pogodba premeniti leta takoj ako to obe stranki 90 dni pred premembro sporazumno skleniti.

Pittsburg, Pa., 23. sept. Predsednik Shaffer je danes dopoldne poslat „Amalgamated Ass.“ p. izjavo, oziroma opravičenje zaradi zgubljenega strajka. Zajedno tudi naznana, da je sklenil s tristem pogodbo vselej kateri njegov uvoja do 1. julija 1902 ne sme ustavoviti lokalnih unij med delavci sedanjih trustovih nemunjskih tovarn. Nadalje morajo sedanje pogodbe, ki veljajo za umiske tovarne in ki bi s prvim julijem 1902 po stale neveljavne, še za jedno nadaljnje leto veljati. Po preteku tega časa zamore se pogodba premeniti leta takoj ako to obe stranki 90 dni pred premembro sporazumno skleniti.

Anarhist morilec.

Cambris, Wyo., 21. sept. O priči neke italijanske poroke so se gestje tudi pogovarjali o smrti predsednika. Mladi Italijan na enega imena imena je o tej priliki odobraval predsednikovo smrt na kar ga je Cameo pričel povati. John Williams bedata v oktobru ostopila.

Vojški morilci.

Albany, N. Y., 21. sept. Danes se je končala sodna preiskava o smrti dveh moščanov, kateri so vjaki 23. brooklynškega polka ob priliki strajka služabnikov tukajšnje policijske železnice ustrelili.

Sodiba je dgnalo, da so bili v javnosti v službi pijkeni, in da so „častniki“ imenovanega milijenega polka neuposobljeni ljudje. Vselej tega je sodišče postavodajalstvu priporočilo, da slednje odredi proti polku preiskavo.

Albanskim oblastim se očita, da s milico brez poveda pozvale v Albany.

Povečanje plače.

Portland, Me., 24. sept. „Maine Central Railroad Company“ je svojim delavcem povečala plačo. Strojevodje, ki vozijo na prog med Portlandom in Bangorom, dobili bodo od slej v nadalje \$3.75 in oni, ki vozijo med Waterville in Portlandom, \$3.85 na dan. Železnično vodstvo je tudi plačo ostalim služabnikom povečalo.

Fall River, Mass., 24. sept.

Poštovski tiskarji „Fall River Print Works“ so svojim predstavnikom povečali plačo za pet odstotkov. Slednji za več let niso dobivali tako veliko plačo.

Strajk železničnih služabnikov.

Louisville, Ky., 22. sept. Minoli p. teki je pričelo strajkat 40 služabnikov železnice, kateri so prestavljali izogibaliča pri tukajšnjem takozvanem Kentucky – Indiana mostu, ki vodi čez reko Ohio. Vselej tega je bil promet osmih glavnih železnic oviran in deloma ostavljen.

Grof v desetletno jedo.

White Plains, N. Y., 23. sept. Sodnik Lent je danes obsegel Fred Vrnik, kateri je bil v Evropi, v 10letu jeno radi tatvine. „Grof“ je nameščen v Edward Kellyjevem poletnem stanovanju ukradil za \$1.500 srebrnina. „Grof“ je sin nekega nemškega državnega poslance.

Iz delavskih krogov.

Trustova zmaga.

72 n. u. i. s. h. i. v. 96 n. e. u. i. s. h. i. s. k. t. o. v. a. r. n.

Pittsburg, Pa., 21. sept. Poraž strajkarjev je mnogo večji kakor je bilo prvočno domnevati. Večino članov „Amalgamated Ass.“ sedaj unijo prezira, kajti sedanja je ujihovo materialno stanje poslabšalo. „Amalgamated Ass.“ je vselej strajka zgubila kontrolo v šestih tovarnah. „American Sheet Steel Co.“, nadalje v vseh tovarnah v Bry View in Jolietu. Unija kontrole sedaj le 71 trustovih tovarn, dočim v ostalih 96 nimata kaj opraviti. Delavci ploščevine nameravajo odstoti p. „Amalgamated Ass.“ in vstanoviti svojo organizacijo.

Pittsburg, Pa., 23. sept.

Predsednik Shaffer je danes dopoldne poslat „Amalgamated Ass.“ p. izjavo, oziroma opravičenje zaradi zgubljenega strajka. Zajedno tudi naznana, da je sklenil s tristem pogodbo vselej kateri njegov uvoja do 1. julija 1902 ne sme ustavoviti lokalnih unij med delavci sedanjih trustovih nemunjskih tovarn. Nadalje morajo sedanje pogodbe, ki veljajo za umiske tovarne in ki bi s prvim julijem 1902 po stale neveljavne, še za jedno nadaljnje leto veljati. Po preteku tega časa zamore se pogodba premeniti leta takoj ako to obe stranki 90 dni pred premembro sporazumno skleniti.

Tovorni vlak ponesrečil.

Como, Cal., 23. sept. Ko je danes tovorni vlak „South Park“ železnice zadržala sta danes zjutraj osobni in tovorni vlak iste železnice. Strojevodja vselej vpadl v železnicu.

Bančni uradniki v zaporu.

Dne 24. t. m. je 20letni Samuele Brocco iz Sicilije na Walker ulici, Brooklyn Borough, v New Yorku n. pred p. svojo bivšo drago, 17letno Lucijo Maresco in je skupaj z britvijo prerezal vrat. Ker se je padel v železnicu, je bil na mestu usmrten.

Bančni uradniki v zaporu.

Dne 23. t. m. zaprlj so bivši predsednik 7. nacionalne banke v N. Yorku, Gamaliel W. Rose in Frank B. Poore, blagajnika tvrdke Marquand & Co. v New Yorku ter stavlji obu pod \$20.000 varščine.

Banka je napovedala bankerom

vsled tega, ker je imenovanej tvrdki posodila denar, ne da bi tvrila

z m. g. datu povoljno jamstvo.

Zadnji molčal.

Od ravnateljstva francoske družbe „Companie Générale Transatlantique“ v Parizu smo dobili naznalo, da je novi brzoparnik

„La Savoie“ došel iz New Yorka v Havre v šestih dneh in 12 urah in to napravil.

Upati je, da bo do nekaj ur še hitreje prevozel v. liko lužo. S tem parnikom je francoska družba marsikatka država prekosila. Oficijelni in o. o. Continental Conference odgovor, kateri nepravilno postopanje agentov kaznuje. Drugi nazivni ali divi. agentje lahko postopajo posvoje, kar nimajo poročstva, niti odgovornosti za svoje mnogokrat zelo krive manipulacije s potuški.

Zelo hitri parniki.

Od ravnateljstva francoske družbe „Companie Générale Transatlantique“ v Parizu smo dobili naznalo, da je novi brzoparnik

„La Savoie“ došel iz New Yorka v

Havre v šestih dneh in 12 urah in to napravil.

Upati je, da bo do nekaj ur še hitreje prevozel v. liko lužo. S tem parnikom je francoska družba marsikatka država prekosila. Oficijelni in o. o. Continental Conference odgovor,

kateri nepravilno postopanje agentov kaznuje. Drugi nazivni ali divi. agentje lahko postopajo posvoje, kar nimajo poročstva, niti odgovornosti za svoje mnogokrat zelo krive manipulacije s potuški.

<h

Entered as second class matter at the New York, N. Y. Post office October 2, 1893.

GLAS NARODA

Glas slovenskih delavcev v Ameriki.
redajatelj in urednik: Published by

F. SAKSER.

109 Greenwich St. New York City.

Na leto velja list za Ameriko \$3.—
za pol leta \$1.50,
za Evropo za vse leta ..... gld. 7.—
" " " pol leta 3.50,
" " " detri leta 1.75
Evropo posiljamo list skupno
dve številki

„Glas Naroda“ izhaja vsako teden
in sestava

GLAS NARODA

(„VOICE OF THE PEOPLE“)

Will be issued every Wednesday
and Saturday.

Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrstic se plača
80 centov.

Dopisi brez podpisa in osobnosti
se ne natisnejo.

Deuar naj se blagovoli poslati po
Money Order.

Pri spremembji kraja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznani, da hitroj najde-
mo naslovnika.

Dopisim in posiljavam naredite
naslovom:

Glas Naroda

109 Greenwich St. New York City.
Telefon 3795 Cortlandt.

Gena hrana za delavce.

Naša vlada brezvomno nadkri-
ljuje vse ostale vlade sveta v tem,
da istinito odetovski skrbi za svoje
državljane. Ker je pri to do novej-
ših časov veljalo samo za kapitaliste,
kteri je v vsakem oziru dejan-
ski podpirala, hode sedaj dokazati,
da so, oziroma bodo tudi nižji sloji
ljudstva deležni odetovske skrbi in
vestuega negovanja najboljše vlade
njiveče republike. Vse kar se „tam
gore“ godi, vrši se v blagor in blago
stanje ljudevstva.

Gotovo so tako, ali saj slična
čuvanja nadvajala washingtonska
vlado, ko se je vestno jela zanimati,
kaj naše ljudstvo je in pred vsem,
koliko mora plačevati za svoj vsak-
danji kruh.

In še — pri tem zanimanju je
naša uzorna vlada pronašla, da je
hrana, katero živijo američko delav-
stvo — predraga.

Draga in dragocena hrana pa ni-
kakor ne svedoči o prosperiteti,
kajti ako mora delavec svoj vsak-
danji kruh z dragim denarjem pla-
čati, mora naravnob drevati tudi
večjo plado. Veliki plači je pa ona
kočljiva stvar, s ktero američki to-
varnarji nečejo imeti mnogo posla.
Ako je delavec dragej hrani pri-
uden, potem zamore tovarnar de-
lavščev plado je v toliko zmanjšati,
kolikor je neobhodino potrebno, da
zamore delavec živeti, oziroma dra-
go hrano plačevati. Vsled tega je
glavna in sveta naloga delodajal-
cov, da skušajo, oziroma da zamore
svoje delavce „rediti“ s ceno
hrano.

Te želje naših tovarnarjev so že
stare in že več let delodajalcipri-
poročajo ravnokar imenovani re-
cept, tako da je konečno tudi naša
vlada spoznala vrednost kapitalisti-
čnih želja. Vsled tega je nedavno
naredila tajniku državnega urada
„Economical Food Bureau“ Ethel-
bertu Stewartu, naj napravi na
podlagi natančnih preiskav stati-
štističnih sestav o „ceni hrani za
delavce“. Gosp. Ethelbert Stewart
je tudi našel cesar je iskal, kajt:
priporočal je — r. 21. Zutrej riž,
opoldne riž in zvečer riž; nič ka-
kor riž v vseh mogočih oblikah.
Riž je poceni in baje zelo tečna
hrana, aka je poročilo gospoda
Ethelberta Stewarta resnično, in riž
je tudi ona neprecoenljiva rastlina,
kteri bode kapitaliste rešili pro-
pada, kateri jim preti vsled velicih
plač, kjer morajo plačevati delav-
cem. Razum tega pa pripomore riž

posestnikom močvirjev v južnih
državah do bogastva, kajti na moč-
virjih, kjer še sedaj edino le aliga-
torji gospodarijo, bodo kmalu na-
stala riževa polja, na katerih bodo
delali uborni rižojedci in tako pri-
pomogli do tisočakov, ktere bodo
spravili posestniki polja ali „ne-
rižojedci“.

Gospod Ethelbert Stewart na-
java v svojem poročilu kot dokaz
njegove trditve Kitajce in Indijce,
kterih glavna hrana je riž. Nikjer
na svetu ni nobiti takoj cenih de-
lavcev kakor baš na Kitajskem,
kajti kuli je zadovoljen, aka dobi
trikrat na dan riž. In čemu ne bi
bil tudi američki delavec zadovol-
jen z rižem, čemu ne bi mogel ži-
veti?

Preteče neprilike.

Dodič v našej republiki od ino-
zemstva z ozirom na našo praktično
zunanj politiko saj začasno ne
preté nikake neprilike, iz katerih bi
zamogli izvajati vojskine posledice,
zemoremo vendar le panamsko
vprašanje, pa naj že vodi prekop
sko panamsko ozino ali pa čez
republiko Nicarguo, nazvati ko-
ljivim. Glavno vprašanje, katero bi
zamoglo washingtonska vlado do-
vesti do neprilike je: bodo li prekop
postal izključna last naše republi-
ke, ali pa bodo ostal neutralen,
oziroma, da se ga bodo zamogle
mornarice vseh narodov v mirnem
in vojskinem času posluževati.

Minolo soboto so došla sicer ne-
uradna, ali vendar verodostojna
poročila washingtonske vlade, iz
kterih je posneti, da so gotovi ci-
nitiji naše vladi ponudili v na-
kup panamski prekop (v sedanjem
stanju) za sveto 50 milijonov dol-
larjev.

Stvar bi sama na sebi ne bila
veličega pomena, da v poročilu tu-
di ni omenjeno ime rear admiralala
Walkerja, predsednika komisije,
kteri načrt je proučil ugodnost
in zaprte obveznamenjavanih pre-
kopov. Walker, oziroma odbor,
kt. ramu je on predsednik, je ravno-
kar izvršil svoje delo, vendar pa se
ni objavil poročila o tozadnejnej
preiskavi, dasiravno bi to že lahko
storil. Brezvomno se je toraj ne-
kaj pr. petilo, kar je uzrok, da se
vlada v panamski zadevi še ni iz-
javila, in Walker, kjer trdi, da
francoska panamska družba ni do-
posila naše vladi navedeno po-
nudbo, je vendar le mnenja, da
eventuelno ponudbo ni smatrati
kot iznenadno pojavlo.

Ob tej priliki naj navedemo za
uimive podatke o panamskem po-
djedtu, v k. likor jih je sploh mo-
gode dobiti. Do sedaj je konstruk-
cija prekopa veljala kacih 50 milij.
dolarjev. Toda francoski narod je
za podjetje izdal 280 milijonov
dolarjev. Število delničarjev znaša
130 000 osob, kateri deleži znašajo
povprečnih \$20 na celo. Od
glavne svote se je potrošilo 120 mi-
lijonov dollarjev za reklamo, s ktero-
so vabili delničarje, za obresti in v
Evropi neizogibno srečkanje.

Francoski inženjerji so izjavili,
da zamore prekop za nadaljnih
100 milijonov dollarjev izvrši,
dočim je Walkerjeva komisija mne-
nuja, da prekop ne more ceneje nego
za 150 milijonov dollarjev izgotovi-
vati.

Zedinjene države gotovo z gr-
doujem prekopa ne bodo hoteli
imetni nikacega posla, temveč bodo
zravnati s dolocen sveto kupile.
Pred vsem pa še ni določeno, za
kteri načrt se bodo podjetniki ali
bolj vlada odločila, ali za panamski
ali Nicarguo. To je v prvej
vrsti do washingtonskih politikar-
jev, kjer se bodo izrekli za ta ali
oni načrt odvisno.

Med tem ko se predsednik Roo-
sevelt o ostalih vladinih zadevah
že ni izrazil, je vendar glede pa-
namskega prekopa povedal svoje
misljenje. Ako bodo njegova obve-
ljala — in on ima tudi v tej zadevi
odločilno besedo — potem bodo
prekop izključno pod američko
kontrolo, ob prekopu bodo wash-
ingtonska vlada zidala trdnjave in
prekop v vojskinem času ne bodo
neutralni, temveč za vse države,
ktere bodo Zjed. državam sovražne
zaprta.

Taka odredba bodo pa škodovala
koristim Anglije in baš vsled An-
glije zamorejo nastati za Zjed. dr-
žavu velike neprilike.

Vojna med Boerci in Anglijo.

Pričetek tretje vojske.

London, 21. sept. Med tem ko
izdeljujeta predsednik Krüger in dr.
Leyds, caru Nikolaju in baje tudi
Rooseveltu adresirano prošlo za
poedovanje med Anglijo in Boerci,
ki so v minolem tednu Boerci pri-
čeli svoje tretje vojsko, vnosno
vnosno in takoj ob početku Angležem
dokazali, da slednji še dolgo ne bo
do gospodarji v južni Afriki. Da-
našnji položaj v južni Afriki je do-
kaj sličen onemu pred dvema leti,
Boerci zmagujo v istih krajih in
pri istih mestih, kakor so zmago-
vali, ko se vojska pricela.

Acton Homes, kjer so se Boerci
vberaj v velikem številu pojavili je
le 18 milij oddaljen od mesteca La-
dysmith. Natalsko vojaštvu hiti k
reki Tugeli, da vbrane Boercem
prehod čez isto Tugelo, kjer so bili
1. 1899 Angleži sramotno poraženi.

Boercem se je pridružilo najmanj
kacih 5000 kapskih Boercov, tako
da znaša število boerskih jezdecev
še vedno 12.000. Angleži imajo v
južni Afriki še 70.000 za vojsko
spomobilnih vojakov, katerih kakov-
ost je pa Boercem dobro znana.
Ostalo vojaštvu mora noč in dan
čuvati kacih 3000 milij dolge želez-
nične proge. Angleži položaj v
južni Afriki je sedaj skoraj slabiji
nego je bil početkom vojske, kajti
sedanje tamčenje angleško vojaštvu
je pomilovanja vredno. Peče
Angleži ne morejo rabiti in slednji,
dasiravno vedno na potu ne pride-
jo s sovražnikom nikakor v dotik.

Tudi konjica Angležev je zelo slaba,
kajti o njej se je Kitchener v svo-
jem poročilu izrazil, da „mnogi ne
znaajo niti jerziti, niti streliati.“

Kapski Boerci proti Angležem.

London, 23. sept. V vojem
ministerstvu je zavladala velika
razburjenost. Iz Cape Towna se
javila, da so se kapski Boerci vpril
Angležem, in da na vse mogoče na-
čine pomagajo svojim severnim
bratom. Boerska vojska šteje sedaj
12 000 najboljših jezdecev in izbra-
nih strelec. Vataja se je razširila
do Natala.

Hamilton, Bermuda, 23. sept.
Minoli petek vči so trije na otoku
Darrell's Island zaprti Boerci. Vo-
jaštvu isče po otoku begunce.

Oropali železnično blagajno.

Philadelphia, 23. sept. Danes
sjutrij prišlo je osem zakrinkanih
roparjev v urad železnične postaje
Holmesburg, kjer so železno blagaj-
no jednostavno razstrelili in s
plenom v znesku \$1200 odnesli pe-
te. V posloju jih stabila včasnu napada
le dva čuvala, ktera so roparji s ži-
co zvezali. Čuvala sta moralna gle-
dati, kako so razstrelili blagajno.
Po svojem „delu“ odšli so lopovi k
reki Delaware, kjer so ukradli
do Natala.

Roparji ga ustrelili.

Easton, Pa., 24. sept. Dva ro-
parja sta danes v E. Bonbergerjevi
tovarni ustrelili Adama Strunka
iz Shawnee. Najbrž sta lopova ho-
tel na p. noči v tovarni krasti, in ko
je zjutraj prišel Strunk prvi v to-
varno, sta ga ustrelili. Roparja sta
to bežala in ju niso našli.

Strunk je bil na mestu mrtev.
Davčni dohodki v mesecu avgustu.

Washington, 24. sept. Davčni
urad je danes objavil izkaz dom-
ačih davčnih dohodkov. Iz izkaza
je razvidno, da je vlada v avgustu
im. \$22,167 191 davčnega dohod-
ka, ali \$3,428,525 manj nego v
istem času minulega leta.

Državni tajnik zakladnega urada
je danes kupil za \$191 500 štirod-
stotnih bondov. O 11. aprila 1901
nadalje je vlada kupila za \$33,636,-
960 bondov, kjer s. j. z. nakupni-
m. str. veljali \$40,338 897. Tekom
teh dognata, ie vlada za bonde iz-
dala \$9644 197 več nego laui.

Vihari na oceanu.

St. John N. F., 24. sept. Od 16.
septembra nadalje razsajajo na se-
vernem atlantskem oceanu viharji.
Parnik „Laurentian“, ki je
plju iz New Yorka v Liverpool,
morjal je priti v našo loko, ker je
nadaljnja vožnja skoraj nemogoda.

Schleyeva zadeva.

Washington, 23. sept. Nadalje-
vanje obravnave pri častnem sodi-
šču za zadevo admirała Schleya se
je danes ob 11. uri pridelo s za-
silenjem prič, med katerimi so bili
tudi admiral C. S. Cotton in več
kapitanov. Potem se je vršilo pre-
glevanje dnevnikov vojnih ladij,
ki so se udelčile zapadoinjske
pomorske bitke. Kapitan Lemley
je naznanil, da je našel najvažnejše
podatke glede ladij „Newark“ in
„Christobal Colon“ in predlagal,
naj se dotočni podatki zbilježijo.
Temi so Schleyevi zastopniki ugo-
varjali in dokazali, da je sodnik
poiskal samo one podatke, kateri so
mu ugajali in dosegli, da se za-
bilježijo vsi dogodki od 18. maja do
3. julija 1898.

Nato se je vršilo izpravevanje gle-
de kolitine premoga na ladji
„Massachusetts“, kjer baje ni
mogla prevoziti več nego 12 milij
na uro.

Priča C. L. Heilner, bivši poroč-
nik ladije „Texas“ je naznanil, da
ni slišal straljanja, ko se je bližal
luki Cienfuegos in nihče ni vedel
kje je španško brodovje. Potem je
natačeno popisal bitko, ki se je
vršila dne 3. julija in končala z
vnikanjem brodovja španškega ad-
mirala Cervera. Tu bi se skoraj
zadeli naši ladiji „Texas“ in „Brooklyn“,
vendar se je pa slednja pravočasno
umaknila, vsled česar se zavrela
vzdolj ladije „Colón“ — baje vsled Schleye-
ve krvide. Popoludne so zaslišali
še dve priči.

Dvesto delavcev odslovali.

Spring Valley, Ill., 23. sept. Danes
tukajšnje vodstvo rovov odslovalo
je danes 200 delavcev, kateri so
bili baje anarhisti. Slednji name-
navajo prirediti danes javno zbor-
vanje, vsled česar se zamorejo pri-
petiti nemiri. Oboroženi anarhisti
stražijo urade in uredništvo anar-
hističnega lista „L'Aurore“.

Tatovi in kloroform.

Brookville, Ind., 23. sept. Med
tem, ko je bil Paul Mitchell minolo
nedeljo v cerkvi, prišli so tatovi v
njegovem obroku, kloroformirali njegovo bolno hčerkko,
která je bila sama doma in odnesli
vse stvari, ktere so bile kaj vredne.
Nato so odšli v dve sosedni hiši in
tudi tam izvršili svoje poslo. Vsega
skupaj so odnesli kacih \$800 v go-
tovini in mnogo drugih vrednost-

Listek-

Veseli dediči.

(Konec.)

Uzorni brat pokojuha, Josip Radovič, postal je bled, na delu so se mu pojavile znojne kapljice, s obrazne potaze so glasne govorile o obupu. „Kaj?“ bilo je vse, kar je zamogel ispregoroviti. „Kje, kje pa jaz prav za prav ostanem?“

Se lo počasi se mu je zjasnilo na kako izvrsten način se je pokojni brat z njim norčeval. Istočasno ga je pa tudi potrepljivost ostavila, pričel se je jeze tresti, psovati in kleti, da ju brezvomno tudi njegov mrtvi brat v tihem grobu slišal kletev in psovke. „Budem videti! glavno dedčino pripoznam, toda izplačal ne budem niti jednega novička!“

„Sam poskusil!“ prekinil ga je Blaž. „Vse budem zarubili, le počakaj!“

„V slučaju, da moj glavni dedič ne bude zadovoljen z mojimi poslednjimi določbami, takoj po razglasenju testameta, nima pravice do dedčine. V tem slučaju dobri premoženje moja sestra Karolina.“

„Oh, dobrega li brata!“ vzhliknila je slednja. „Jaz sem zadovljena... saj je to še bolje nego 3000 goldinarjev letnega dohodka.“

Josip je stal mirno, toda tudi njegov svak ni pregorovil niti besedice. Tudi Karolinino veselje je bilo kmalu pri kraju, kajti, ko je notar čital operko dalje, je Karolina zvedela, da mora ona izpolniti iste pogoje.

„Ako bi pa tudi moja sestra temi pogoji ne bila zadovoljna in bi dedčino ne hotela nastopiti, potem dobri moje premoženje nerazdelno in brez odbitkov moja rejenka Sonja, ktera naj postane od tege trenotka neomejena posestnica mojega dosedanjega premoženja.“

Blaž je srpm pogledom zrl na presečno Sonjo; še le sedaj se mu je zjasnilo, da v tem slučaju ne bo de dobil niti plačila za svoje klobase in slanino. Njegov svak Josip je bil sicer presenetl, ali vendar se saj navidezno jel dobrikati Sonji, dasiravno bi je v istini najraje videl mrtvo.

Potem sta se svaka spogledala. „Da bi saj pogodbo ne sklenila!“ zašepetal je Josip svojemu svaku na uho. „Sedaj moramo ravnati oprežno in pametno, Sonja se mora z jednim najunih sinov poročiti.“

„Vendar pa,“ pričel je zopet notar nadaljevanje čitanje, „prepovedujem Sonji občevanje z mojimi sorodniki bodisi v kateremkoli smislu. Ona mora po otvoriti poslednje volje uradoma vkužiti tozdevno izjavo in jaz upam, da bode moja naroda veste in točno izpolnila.“

„Pis, lopov!“ dejal je Josip, ki je postal zelen od jaza.

„Ž, kot deček je bil največji potred!“ pristavila je Karolina.

Blaž je močal in pričel valedje plesati. „Da bi saj pri prvej klobasi, ktero sem mu poslal, zdušil!“ je konečno počasi pričomnil.

„Brate moj, ako bi ne bilo naše pogodbe!“ vzduhnil je Josip in pričel svakovo roko.

„Konečno,“ pričel je notar brati zadnji del operke, „izrečem in pod kaznijo razdejanja prepovedujem, da se Sonja ne sme z mojimi sorodniki poročiti. V tem oziru mora napraviti uradno izjavo.“

Josipu je postal slabo in je ne-premakljivo obsezel kraj peči. Blaž je pa pričel hoditi po sobi in skoraj pri vsakem koraku proklel pokoj nega Ivana.

„Toraj Sonja?“ pozval je notar deček. „Kaj je z izjavo?“

Sonja je stala pred notarjem ne vedoč kaj bi odgovorila, le rudečica in lahek nasmehljaj je svedočil, da se stramuje. „Ako že moram podati izjavo, povem, da bi se itak niti z jednim imenovanim mladeničem ne poročila, raje odstopim od dedčine... toda omogočila bi se z Gojunovim Mirkom, ako mi poslednja volja mojega očeta tega ne prepondeuje.“

prodajalnico,

v kterej prodajam hišno in kuhinjsko pripravo, postelje, omare, mize, stole, peči in vsakovrstno železnino. Dalje oskrbujem tudi pogrebe

M. E. GLEASON.

ELY, MINN.

KNJIGE

ktere imamo v naši zalogi in jih odpšljemo poštine prosti, ako si nam znesek naprej poslje:

Molitvene knjige: Admiral Tegetthof, 20 ct.
Maršal Grof Radecky 20 ct.
Baron Ravbar 20 ct.
Ciganova osveta, 20 ct.
Sveti noč, 30 ct.
Slovenski Šaljivec, 30 ct.
Strelec, 25 ct.
Spominski listi iz avstrijske zgodovine, 20 ct.
Nikola Zrinski, 20 ct.
Naselnikova hči 20 ct.
Prve skrbi, 30 ct.
Venec slovanskih povestitij, I. in II., zvezek po 40 ct.
Bogdan, 20 ct.
Plemenita srca, 20 ct.
Baron Trenk, 20 ct.
Eno leto med Indijanci, 20 ct.
Črni bratje, 20 ct.
S prestola na morišče, 20 ct.
Vrtomirov prstan, 20 ct.
Jama nad D-brušo 20 ct.
Pod turškim jarmon 20 ct.
Najdenček, 20 ct.
Dve čudopolni pravljici, 15 ct.
Pavliha, 20 ct.
Sveti Genoveza, 16 ct.
Lažnjivi Kljukec, 20 ct.
Mirko Poštenjakovič, 20 ct.
Sveti Notburga, 18 ct.
Mrtvi gostač, 20 ct.
Izidor položni kmet, 25 ct.
Šaljivi Slovence [zbirka kratkočasnic itd.] 90 ct.
Velike sanjske bukve, 30 ct.
Boerska vojska, 30 ct.
Nezgoda na Palavantu, 20 ct.
Izamami, 24 ct.
Zbirke ljubimskih pisem, 30 ct.
Vendek pravljic pripravljene, 25 ct.
Mati Božja, 10 ct.
Andreas Hofer, 14 ct.
Savinski glasovi, 20 ct.
Zeleni listki, 20 ct.
Tartari na Moravskem, 35 ct.
V domačem krogu, 25 ct.
Marička, 20 ct.
Punčeka, 20 ct.
Pagliaruzzi, I. in II. zvezek po 25 ct.
Domäski zdravnik po Kneipu, 40 ct.
Razne knjižice za mladino, po 10 ct
Prešernove poezije vezane 75 ct
broširane 50 ct.
Ave Marija, 10 ct.
Bleweis Slovenska kuharica \$1.80
Naš dom I. in II. zv., po 20 ct.
Gozdovnik, I. in II. del, oba 50 ct.
Marjetica, 50 ct.
Naš cesar Franc Jožef I. 10 ct.
Hubad pripravljene I., II., in III. zvezek po 20 ct.

Druga knjige:
Angleško-slovenska slovnica 75 ct.
Abecednik za slov. mladež, 20 ct.
Zgodbe sv. pisma, 50 ct.
Evangelij, 50 ct.
Veliki katekizem 30 ct.
Slovensko-nemški besednjak 90 ct.
Druga nemška vadnica, 80 ct.
Slovensko-nemški slovarček 40 ct.
Pavlinov slovensko-nemški slovarček, 40 ct.
Pavlinov angleško-slovenski slovarček, 40 ct.
Preprotnik, zbirka raznovrstnih pisem in računov, 30 ct
Prešernove poezije vezane 75 ct
broširane 50 ct.
Ave Marija, 10 ct.
Bleweis Slovenska kuharica \$1.80
Naš dom I. in II. zv., po 20 ct.
Gozdovnik, I. in II. del, oba 50 ct.
Marjetica, 50 ct.
Naš cesar Franc Jožef I. 10 ct.
Hubad pripravljene I., II., in III. zvezek po 20 ct.

Spoznanega je. Fotograf (glumcu): „Prosim, mislite na predpalo in napravite prijazen obraz kakor bi jo že v žepu imeli!“

Z avrnila, Gospod: „Nocojš, ujo se mi je gospica sanjal, da sva bila zaročana!“ — Gospica: „Da, včasih pač slovec neumnost sanja!“

Bah a. Kupec (stikarju): „Ko liko velja obložna miza z razumi slastnim jedili?“ — Stikar: „Pet sto dolari!“ — Kupec: „Ali nemate sliko, na kateri je tudi šampanje naši kan?“

O sveta. 1. pisar: „Ali si že duš, naš predstojnik se je oženil!“ — 2. pisar: „To je prav! To kaže sem mu že davnoj privoščil!“

Poslednja želja Sodnika (lopovu): „Jutri boste obešni. Imate še kakšno željo?“ — Obsjanec (hviš žganjar): „Dajte mojo glavo po smrti v steklenico napolnjeno s spiritom!“

Z govoril se je Bogata gospica: „B jih se le, da se boste menoj poročili zavoljo denarja.“ — G spod: „Ali gospica, kaj mi sliši meni? Jaz n sem eden en h ljudi, ki plesajo okulu zlatega tlets!“

Pomisleka vredno. Postopač: „Ha, Tina, ako se mi še kedaj o delu sanja, boste moral k zdravniku!“

Svoji k svojim!

Podpisani se priporočam bratom Slovencem in Hrvatom, da blagovljivo obiskati moj

saloon,

v kterej točim vedno svežo pivo, dobra vina in whiskey, kakor tudi druge likere in prodajam fine smodke.

Naznanjam tudi, da posiljam denarje v staro domovino po nizke cenai in sem v svezki z g. Fr. Sakserjem. S spoštovanjem

Martin Verzuh,
Crested Butte, Colo.

Naznanilo.

Slovencem in Hrvatom na Ely, Minn., in okolici priporočam moj

prodajalnico,

v kterej prodajam hišno in kuhinjsko pripravo, postelje, omare, mize, stole, peči in vsakovrstno železnino. Dalje oskrbujem tudi

in odredim vse potrebno za nje prekrbiti krste in kar spada v to stroko. Govori se tudi slovenski in nemški. S spoštovanjem

M. E. GLEASON.
ELY, MINN.

Post Office Boxes 553 & 563

KANSAS CITY, MO. U.S.

KNJIGE

ktere imamo v naši zalogi in jih odpšljemo poštine prosti, ako si nam znesek naprej poslje:

Molitvene knjige: Admiral Tegetthof, 20 ct.
Maršal Grof Radecky 20 ct.
Baron Ravbar 20 ct.
Ciganova osveta, 20 ct.
Sveti noč, 30 ct.
Slovenski Šaljivec, 30 ct.
Strelec, 25 ct.
Spominski listi iz avstrijske zgodovine, 20 ct.
Nikola Zrinski, 20 ct.
Naselnikova hči 20 ct.
Prve skrbi, 30 ct.
Venec slovanskih povestitij, I. in II., zvezek po 40 ct.
Bogdan, 20 ct.
Plemenita srca, 20 ct.
Baron Trenk, 20 ct.
Eno leto med Indijanci, 20 ct.
Črni bratje, 20 ct.
S prestola na morišče, 20 ct.
Vrtomirov prstan, 20 ct.
Jama nad D-brušo 20 ct.
Pod turškim jarmon 20 ct.
Najdenček, 20 ct.
Dve čudopolni pravljici, 15 ct.
Pavliha, 20 ct.
Sveti Genoveza, 16 ct.
Lažnjivi Kljukec, 20 ct.
Mirko Poštenjakovič, 20 ct.
Sveti Notburga, 18 ct.
Mrtvi gostač, 20 ct.
Izidor položni kmet, 25 ct.
Šaljivi Slovence [zbirka kratkočasnic itd.] 90 ct.
Velike sanjske bukve, 30 ct.
Boerska vojska, 30 ct.
Nezgoda na Palavantu, 20 ct.
Izamami, 24 ct.
Zbirke ljubimskih pisem, 30 ct.
Vendek pravljic pripravljene, 25 ct.
Mati Božja, 10 ct.
Andreas Hofer, 14 ct.
Savinski glasovi, 20 ct.
Zeleni listki, 20 ct.
Tartari na Moravskem, 35 ct.
V domačem krogu, 25 ct.
Marička, 20 ct.
Punčeka, 20 ct.
Pagliaruzzi, I. in II. zvezek po 25 ct.
Domäski zdravnik po Kneipu, 40 ct.
Razne knjižice za mladino, po 10 ct
Prešernove poezije vezane 75 ct
broširane 50 ct.
Ave Marija, 10 ct.
Bleweis Slovenska kuharica \$1.80
Naš dom I. in II. zv., po 20 ct.
Gozdovnik, I. in II. del, oba 50 ct.
Marjetica, 50 ct.
Naš cesar Franc Jožef I. 10 ct.
Hubad pripravljene I., II., in III. zvezek po 20 ct.

Druga knjige:
Angleško-slovenska slovnica 75 ct.
Abecednik za slov. mladež, 20 ct.
Zgodbe sv. pisma, 50 ct.
Evangelij, 50 ct.
Veliki katekizem 30 ct.
Slovensko-nemški besednjak 90 ct.
Druga nemška vadnica, 80 ct.
Slovensko-nemški slovarček 40 ct.
Pavlinov slovensko-nemški slovarček, 40 ct.
Pavlinov angleško-slovenski slovarček, 40 ct.
Preprotnik, zbirka raznovrstnih pisem in računov, 30 ct
Prešernove poezije vezane 75 ct
broširane 50 ct.
Ave Marija, 10 ct.
Bleweis Slovenska kuharica \$1.80
Naš dom I. in II. zv., po 20 ct.
Gozdovnik, I. in II. del, oba 50 ct.
Marjetica, 50 ct.
Naš cesar Franc Jožef I. 10 ct.
Hubad pripravljene I., II., in III. zvezek po 20 ct.

Razprodaja.

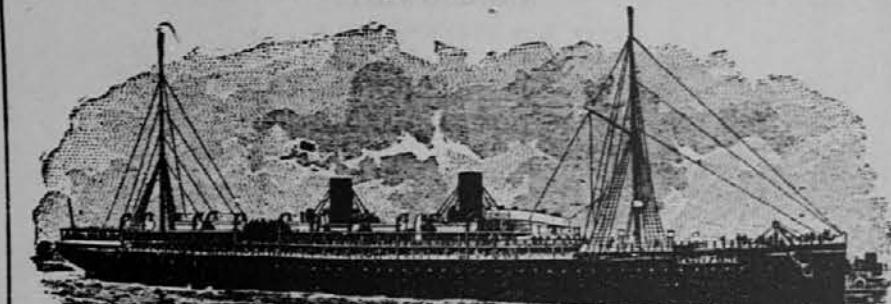
Ker budem ostavil izdelovanje smodk, prodam vso zaloge pod ceno in sicer:

Carniola Beauty tisoč \$18
Vržinke z slamo \$13
Heralda Havana \$18
Novce, čeke, Money Order itd., za naročeno blago blagovolite poslati g. Fr. Sakserju 109 Greenwich St. New York.

S spoštovanjem

F. A. DUSCHEK,
664 E. 162 Street, New York City, N.Y.

Compagnie Générale Transatlantique. Francoska parobrodna družba.

DIREKTNA ČRTA DO HAVRE-PARIS-ŠVICO-INNSBRUK LJUBLJANA.

POŠTNI PARNIKI SO:

„La Lorraine“, na dva vijaka,	12.000 ton,	25.000 konjskih moči.
„La Savoie“, „	12.000 „	25.000 „
„La Touraine“, „	10.000 „	12.000 „
„L’Aquitaine“, „	10.000 „	16.000 „
„La Bretagne“, „	8.000 „	9.000 „
„La Champagne“, „	8.000 „	9.000 „
„La Gascogne“, „	8.000 „	9.000 „

Paročni odpljujejo od sedaj naprej vedno ob četrtekih ob 10 uri dopoludne.

Paročni odpljujejo iz pristanišča št. 42 North River, ob Morton Street